

W Areszcie Śledczym w Piotrkowie Trybunalskim przebywają tymczasowo aresztowani pozostający do dyspozycji sądów i prokuratur okręgu piotrkowskiego oraz Sądu Rejonowego i Prokuratury Rejonowej w Pabianicach. Odbywają tutaj również karę pozbawienia wolności skazani mężczyźni skierowani do zakładu karnego typu zamkniętego dla recydywistów penitencjarnych oraz zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy. Na terenie aresztu znajduje się też Oddział Terapeutyczny dla skazanych uzależnionych od alkoholu. Teoretyczna pojemność jednostki wynosi 699 miejsc. Pod Areszt Śledczy w Piotrkowie Trybunalskim podlegają również: Oddział Zewnętrzny w Goleszach (pojemność 71 osadzonych) oraz Ośrodek Tymczasowego Zakwaterowania Skazanych przy Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej w Kulach Oddział Zamiejskowy w Sulejowie (pojemność 30 osadzonych). Administracja jednostki pracuje w godzinach 7:30 – 15:30.

Początki więzienia w Piotrkowie sięgają 1793 roku, wówczas miasto znalazło się w zaborze pruskim, pełniąc funkcję stolicy departamentu Prusy Południowe. Jednym z pierwszych posunięć ówczesnej administracji było utworzenie więzienia. Wybór padł na klasztor pijarów (datowany na 1718 rok) mieszczący się przy ulicy Rwańskiej. Wiek XIX przyniósł zmianę granic zaborów. Na miejsce Prusaków do Piotrkowa wkroczyli Rosjanie. W 1867 roku miasto zostało stolicą Guberni Piotrkowskiej. W początkowym okresie zaboru rosyjskiego więzienie funkcjonowało pod nazwą Więzienie Inkwizycyjne. W latach 1841 – 1860 był to Dom Badań, a w latach 1861 – 1914 Więzienie Piotrkowskie.

W 1817 roku w więzieniu było 15 cel dla 30 osadzonych. Liczba więźniów wzrastała z każdym rokiem. W 1824 roku średnio miesięcznie przebywało w nim 75 mężczyzn i 14 kobiet, zaś w 1830 roku 90 mężczyzn i 14 kobiet. Do 1876 roku w piotrkowskim więzieniu przebywały następujące kategorie osadzonych: skazani na więzienie warowne, odbywający karę zakucia w kajdany, bez prawa do ciepłego posiłku; skazani na więzienie ciężkie, otrzymujący ciepły posiłek; skazani na więzienie poprawcze i karę aresztu publicznego, mogący korzystać z własnego wyżywienia; więźniowie jeszcze nie osadzeni – współcześni tymczasowo aresztowani. W 1901 roku zakończono kilkuletnie prace budowlane – modernizacyjne. W takim kształcie areszt przetrwał do 2003 roku. W przededniu wybuchu I wojny światowej jednostka liczyła 124 cele, w których teoretycznie mogło przebywać 680 osadzonych. Faktycznie liczba ta była permanentnie przekraczana i oscylowała w granicach 900 osób. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości więzienie nie zmieniło swojego przeznaczenia, a po wybuchu II wojny światowej, już w październiku 1939 roku, Niemcy utworzyli więzienie karno – śledcze. Stąd w latach 1940 – 1944 polskich więźniów wywożono na egzekucje do pobliskich lasów. Po II wojnie

światowej więzienie przy ulicy Wojska Polskiego pełniło swoją funkcję do 2003 roku. Teoretyczna pojemność w pierwszych latach XXI wieku wynosiła 287 miejsc. Jednostka borykała się jednak z nieustannym przeludnieniem. Średnie zaludnienie wynosiło wówczas około 118%. W nowej siedzibie przy ulicy Wroniej Areszt Śledczy funkcjonuje od 2003 roku. Obiekt ten jest uważany za jeden z najnowocześniejszych zakładów penitencjarnych w Polsce. We współpracy z instytucjami pozawięziennymi organizowane są zajęcia m.in. z zakresu profilaktyki antyalkoholowej, doradztwa zawodowego, poradnictwa prawnego, szkoleń kursowych. Jednostka współpracuje ponadto z samorządem lokalnym Piotrkowa Trybunalskiego, Sulejowa, Wolborza oraz Moszczenicy.